

Tervehdys Karjalainen-Ruokamo-Jumisko sukuseuralta!

Kiitämme Törmäsen sukuseuraa, että saamme olla mukana tässä tapahtumassa - tosin tällä kertaa etänä. 4.7.2026 KaRuJu-sukuseuralta ja Mursun sukuseuralta on yhteinen sukujuhla Pudasjärvellä, joten olemme siten siellä. Ainakin Kuusamon ja Posion kirjastoista löytyy kerran vuodessa ilmestyvä sukuseurojen yhteinen **SUKULEHTI**, jossa on aina paljon luettavaa, kulttuuria, sukututkimusta, asutushistoriaa, tapahtumia ja paljon, paljon muuta mielenkiintoista.

TERVEHDYS KARUJUN TAPAAAN:

Alussa maa oli autio ja tyhjä. Vain kilometrien paksuinen jää peitti silmän kantamattomiin pohjoisen lumilakeuden. Aikaa myöten jäät sulivat, kun ilmasto lämpeni ja kesät pitenivät. Muinaismeren, tulevan Itämeren mahtavat aallot löivät repaleista rannikkoa. Jään alta paljastuneelle maalle ilmestyi saaliseläimiä, joiden kintereillä seurasi ahneita petoja. Myös metsästävä ihminen tuli alueelle eläinten perässä. Saaliseläimet merkitsivät lihaa ja pedot turkiksia ja nahkaa. Kaikkeaa, mitä ihminen silloin tarvitsi elääkseen.

Kun jäät sulivat, vain korkeat ylätasangot pysyivät kuivina. Näin syntyi myös karu ja kaunis Kuusamon erämaa. Sulaneen jäämassan painama maa kohosi, siirsi rantaviivaa eteenpäin ja valtasi mereltä alaa. Paljaat kallioluodot kasvoivat metsiksi ja meri pakeni yhä kauemmas lounaaseen.

Koko ajan metsästäjät seurasivat veden juoksua ja rakensivat rannikolle asumuksensa. Kului vuosisatoja ja vuosituhansia, kun tuo metsästävä kansa juurtui alueelle. Kukaan ei tiedä, mitä kieltä kivikautinen ihminen puhui tai mitä hän ajatteli. Käsitettä valtio ei ollut olemassa. Sen aika tuli vasta paljon myöhemmin.

Metsäkansan jälkeläiset - lappalaiset - asuttivat Suomenniemen. He olivat maan alkuperäisasuk-kaat, mutta muuttoliike jatkui ja maa sai koko ajan idästä ja lännestä uusia asukkaita entisten rinnalle - ja heidän myötänsä esihistoriansa, kulttuurinsa ja koko ajan muuttuvan ja kehittyvän kielensä.

Sitten - paljon, paljon myöhemmin - syntyi Pohjois-Suomeen asti ulottuva suuri asutusliike, jossa pääosin liikaväestön synnyttämät maattomat ihmiset - kaskikansa Savosta ja Karjalasta - muuttivat Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin erämaihin, rakensivat sinne savutorppansa ja ryhtyivät metsästämään, kalastamaan ja viljelemään maata, kuten heidän esi-isänsä olivat tehneet jo vuosisatojen ajan kotikonnuillaan.

Tie pohjoiseen ei ollut helppo. Se oli monella suvulla hidasta etenemistä, sillä osa juurtui joko Kainuuseen tai Pohjois-Pohjanmaalle - enimmäkseen suurten jokien varsille ja järvien rannoille, mutta raivaajasukupolvien jälkeläisten oli jatkettava matkaa aina Lapinmaan rajoille asti. Ja koko ajan oli pelko julmasta vainoojasta, joka saapui idästä. Se oli aikansa suurvaltapolitiikkaa. Oli rauhaakin, mutta enimmäkseen sotaa.

Uudisasutus pysähtyi vuoteen 1673 asti, kun vastassa oli Lapin ja lannan raja. Sinne ei ollut lupa mennä, mutta sen portti avautui Ruotsin kruunun tahdosta. Ruotsin kuninkaiden päämäärä oli asuttaa koko maa - jopa kaikki erämaat.

Kaskeaminen tuhosi luontoa, saaliseläimet kaikkosivat ja parhaat kalavedet tyhjenivät. Eri kulttuurien kohtaaminen synnytti myös riitoja alkuperäisasukkaiden ja tulijoiden kesken, joita sitten käräjillä soviteltiin. Väheväkisemmällä Lapin kansalla ei ollut paljon vaihtoehtoja, koska vanha elämänmuoto oli tuhoutumassa. Heidän oli joko sopeuduttava uuteen tilanteeseen ja sulauduttava tulijoiden joukkoon uudisasukkaiksi tai heidän oli lähdettävä pois.

Uudisasukkaaksi ryhtynyt lapinmies ei kaskenpolttoon herkästi sopeutunut, mutta poronhoito sopi hänelle hyvin. Kodan tumma pikisilmäinen lapintyttö asettui hirsimökkiin ja joskus vaalea kaskikansan poika tuli lapinkylään asumaan ja perusti siellä perheen. Myös lapinpoika saattoi tulla uudisrai-vaajan vävyksi tai talontytär vaihtoi isänsä hirsimökin kodan lämpöön. Rakkaus oli sittenkin se suurin voima. Se sulatti myös entisten riitapukarien sydänten jääpadot, kun pirtissä tai kodassa asteli pieni ihminen. Ajan oloon sukujen veret sekoituivat eikä enää ollut kahta eri kansaa. Oli vain yksi yhtenäinen korpikansa.

Hyvä Kuusamon Tapahtumatorin väki, me kaikki olemme tuon korpikansan jälkeläisiä! Olkaamme siis juuristamme ylpeät!

KaRuJun puolesta,

Jukka Tuohino vpj.